

มหาวิทยาลัยบูรพา	07230
รับที่.....	
วันที่.....	12 พ.ย. 2564
เวลา.....	15.39 น.

ที่ กท ๐๓๑๗.๕/๘๒๔

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๖๒ ถนนวิภาวดีรังสิต
เขตดินแดง กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง ฉบับที่ ๑/๖๕

เรียน อธิการบดี มหาวิทยาลัยบูรพา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง หัว ๑-๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๔

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ขอมอบเอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง ฉบับที่ ๑/๖๕ หัว ๑-๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่อง “ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติของรัสเซีย 2021 : การขยายอิทธิพลใน Asia-Pacific” รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย
จึงเรียนมาเพื่อกราบทราบ

ขอแสดงความนับถือ

นาวาอากาศเอก

(ไชยา ออกแดง)

รองผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ทำการแทน
ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

กองศึกษาวิจัยฯ

โทร/โทรสาร ๐ ๒๒๗๕ ๕๗๑๕

เรียน รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม

ด้วย ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
ขอมอบเอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง ฉบับที่ ๑/๖๕
หัว ๑ - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่อง “ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติของรัสเซีย
๒๐๒๑ : การขยายอิทธิพลใน Asia-Pacific”

จึงเรียนมาเพื่อ

- เพื่อโปรดทราบ
- เห็นควรเผยแพร่ให้ทราบทั่วกันและสามารถดาวน์โหลดหนังสือได้ที่
<https://docshare.buu.ac.th>

ดำเนินการตามเสนอ

๑๒ พ.ย. ๒๕๖๔

๑๒ พ.ย. ๒๕๖๔ / ๑๕:๑๗น.

๑๒ พ.ย. ๒๕๖๔ / ๑๕:๑๗น.

f o c u s

เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง

ฉบับที่ ๑/๖๕ (๑ - ๓๑ ต.ค.๖๕)

“ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติของรัสเซีย 2021: การขยายอิทธิพลใน Asia-Pacific”

“รัสเซีย” กับความพยายามทางคืนตำแหน่งมหาอำนาจของโลก ซึ่งประเด็นที่น่าจับตามองเป็นพิเศษ คือ

“ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงใหม่ของรัสเซีย” ที่เน้นความสัมพันธ์กับจีนและอินเดีย รวมถึงภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีพลวัตมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมุ่งเน้นทางด้านยุทธศาสตร์ที่ส่งผลให้การดำเนินนโยบายต่าง ๆ ของรัสเซียต้องพยายามที่จะสร้างปฏิสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคนี้ บทความนี้จะวิเคราะห์ให้เห็นถึงความทะเยอทะยานและความพยายามของรัสเซียต่อการเป็นมหาอำนาจในเอเชีย-แปซิฟิก (Aspiring Asia-Pacific Power)

ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงแห่งชาติของรัสเซีย 2021

ยุทธศาสตร์ดังกล่าวเกิดจากการปรับปรุงจากฉบับก่อน ซึ่งถูกใช้บังคับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ภายใน-นอกประเทศ ท่ามกลางภัยคุกคามและความท้าทายรูปแบบใหม่ โดยมีพื้นฐานที่สำคัญต่อการวางกลยุทธ์ในการกำหนดผลประโยชน์แห่งชาติ การประกันความมั่นคงของรัฐ และลำดับความสำคัญในเชิงกลยุทธ์และนโยบายต่าง ๆ ของประเทศ โดยกำหนดลำดับความสำคัญไว้ ดังนี้ (๑) การอนุรักษ์ความเป็นเอกลักษณ์ของชาวรัสเซียและการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ (๒) การป้องกันประเทศ (๓) รัฐและความมั่นคงสาธารณะ (๔) ความปลอดภัยของข้อมูล (๕) ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ (๖) การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (๗) การปกป้องค่านิยมทางจิตวิญญาณและศีลธรรมของรัสเซีย วัฒนธรรมและอนุสรณ์ทางประวัติศาสตร์ (๘) ความปลอดภัยและการจัดการสิ่งแวดล้อม และ (๙) เสถียรภาพเชิงกลยุทธ์และความร่วมมือระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน

ยุทธศาสตร์ฉบับนี้ ได้ผ่านความเห็นชอบของสภาความมั่นคงแห่งชาติ และลงนาม โดยประธานาธิบดีปูติน เมื่อวันที่ ๒ ก.ค.๖๕ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเนื้อหาของเอกสารนี้ ไม่เพียงแต่ครอบคลุมประเด็นความมั่นคงเท่านั้น ยังครอบคลุมถึงเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และค่านิยม ไปจนถึงการป้องกันประเทศ

เนื้อหาของยุทธศาสตร์ใหม่ของรัสเซีย นั้น มีความแตกต่างจากฉบับเดิมในหลายด้านอย่างชัดเจน คือ เรื่องความสัมพันธ์ที่ถดถอยและการเผชิญหน้าระหว่างชาติตะวันตก สหรัฐฯ และประเทศพันธมิตรมากขึ้น ส่งผลให้นโยบายต่างประเทศที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสหรัฐฯ และชาติตะวันตกถูกมองข้ามไป ในทางตรงข้าม กลับมีการเพิ่มความสำคัญของเอเชียแปซิฟิก (Asia-Pacific) ซึ่งเน้นการส่งเสริม

ความสัมพันธ์แบบทวิภาคีกับจีนและอินเดีย เพื่อเป็นการรักษาเสถียรภาพความมั่นคงของรัสเซียในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกมากยิ่งขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ารัสเซียปฏิเสธแนวคิดยุทธศาสตร์ “อินโดแปซิฟิก” ของสหรัฐฯ พร้อมกับแสดงความเป็นปรปักษ์ต่อสหรัฐฯ และ NATO อย่างชัดเจน เช่น การลดการใช้เงินดอลลาร์สหรัฐฯ ในการทำธุรกรรมระหว่างประเทศ พร้อมทั้งปฏิเสธโอกาสในการร่วมมือกับสหภาพยุโรป ประกอบกับความพยายามในการกลับคืนสู่เอกภาพของการเป็นชาติมหาอำนาจของรัสเซีย พร้อมกับการให้ความสำคัญต่ออนาคตในเรื่องของเทคโนโลยีและสภาพอากาศ ทั้งนี้ รัสเซียได้ให้ความสำคัญของศักยภาพและการปรับปรุงคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของพลเมืองรัสเซีย ท่ามกลางค่านิยม และมรดกทางประวัติศาสตร์ที่ถูกโจมตีจากโลกภายนอก ส่งผลให้เกิดการแตกแยกภายในประเทศ จนนำไปสู่การประท้วงและภัยคุกคามต่าง ๆ ทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การถูกโจมตีและการแทรกแซงกิจการภายในประเทศทางไซเบอร์ จึงนำไปสู่ยุทธศาสตร์ใหม่ในเรื่องการรับรองความปลอดภัยทางไซเบอร์ รวมไปถึงการกำหนดเป้าหมาย ในการเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การพัฒนาเทคโนโลยีและการกระตุ้นระบบเศรษฐกิจภายในประเทศ เพื่อลดการพึ่งพาจากภายนอกประเทศ

รัสเซีย-เอเชียแปซิฟิก

ปัจจัยที่ส่งผลให้รัสเซียมีความสนใจภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก โดยเฉพาะจีนและอินเดียนั้น เนื่องมาจากรัสเซียมีอิทธิพลทางการทหารและการเมืองนอกพรมแดนของรัสเซีย ส่งผลให้รัสเซียมีความขัดแย้งกับชาติตะวันตก ซึ่งเห็นได้จากกรณีของการผนวกไครเมีย การปฏิเสธให้ความร่วมมือในการสืบสวนในกรณีเครื่องบินสายการบินมาเลเซียแอร์ไลน์ MH17 ถูกยิงตก และการสนับสนุนการแบ่งแยกดินแดนในพื้นที่ทางตะวันออกของยูเครน ซึ่งเป็นเหตุให้ชาติตะวันตกและประเทศในแถบยุโรปคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจแก่รัสเซีย

